

MOSJON – FRILUFTSLIV - HELSE. NÅR SKAL BUDSJETTPOSTENE SNAKKE SAMMEN?

Arne Nævra, naturfilmskaper og stortingsrepresentant (SV)

Knapt noe forhold i vårt samfunn er bedre dokumentert; at fysisk aktivitet fremmer helse, gir overskudd og det gir behandling av en haug med diagnoser og tilstander. Vi veit at selv en halv times aktivitet om dagen bidrar til å forebygge sykdom både i hjerte og hjerne. Litt aktivitet gir også bedre humør og mer overskudd.

Aktiviteten trenger ikke engang være sammenhengende, men kan deles opp i bolker på for eksempel ti minutter. I et livsløpsperspektiv kan en fysisk inaktiv person få hele åtte ekstra leveår med god helse, ved å øke aktivitetsnivået fra inaktiv til aktiv.

Det skal heller ikke så veldig mye tilrettelegging eller oppmuntring til for å beina fatt, eller for å fikse sykkelen klar til bruk. En viktig forutsetning er selvsagt å ha en innbydende sti eller gang- og sykkelvei tilgjengelig.

Alt dette veit vi. Derfor er det ekstra trist å se at helseaspektet i så liten grad sees i sammenheng med transportløsninger, arealdisponeringer og tilrettelegginger lokalt og nasjonalt.

I 2016 kom kunne Norsk Friluftsliv legge fram rapporten «Samfunnsøkonomiske virkninger av friluftsliv» fra Vista Analyse. Den konkluderer med at det er et gevinstpotensial for barn og voksne av en moderat økning i aktivitetsnivået med tiltak rettet mot de ikke- aktive på 80 milliarder kroner per år. Selv med store feilmarginer i dette regnestykket, er det åpenbart enorme gevinster å hente – om en bare tenker økonomisk på dette.

Skulle kanskje finansministeren ha snakket med samferdselsministeren, miljøministeren og kommunalministeren før neste års statsbudsjett?

Dersom byplanleggeren og tettstedutvikleren eller arealplanleggeren får klare føringer fra et overbevist bystyre eller kommunestyre om friluftslivets fortrefelighet og mosjonens nødvendighet, så hadde det kommet stier, små veier og korridorer til løkker, utmark, elvebredder og bymark der folk bor. Dette har med holdninger å gjøre, det har med framtidssyn å gjøre – og ikke minst med evnen til å tenke flere budsjettposter i sammenheng.

Det kan bygges mange bynære stier og turveierveger for et redusert helsebudsjett, som er over 10 prosent av vårt BNP! Dette betyr selvsagt ikke at vi har dårlig helse i Norge, for vi har en av de beste i Europa. Men det viser bare hvor mye det er å hente på enda bedre helse, og mer forebyggende arbeid.